

departement Interne Organisatie
Interne dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

dossiernummer:
1401383

Verslag aan de Provincieraad

betreft WMD-Globaal preventieplan
evaluatie GPP 2007-2013_onderwijs
verslaggever Peter Hertog

Mevrouwen en mijne Heren,

Het globaal preventieplan 2007-2013 gaf uitvoering aan de engagementen vervat in de vorige WMD-beleidsverklaring met de bijhorende 14 algemene WMD-doelstellingen. Dit plan werd goedgekeurd door de provincieraad op 28 maart 2007. De realisatie van het globaal preventieplan 2007-2013 gebeurde via de jaarlijkse WMD-actieplannen.

De jaarlijkse WMD-actieplannen bevatten alle initiatieven inzake WMD, die door de verschillende provinciale diensten en instellingen worden genomen; uiteraard beperkt tot de interne werking. Naast specifieke WMD-taakstellingen zijn er ook jaarlijks terugkomende initiatieven (recurrent beleid). Op die manier wordt in kaart gebracht wat het provinciebestuur effectief doet m.b.t. het welzijn van zijn werknemers, de zorg voor het leefmilieu en duurzame ontwikkeling.

Inmiddels is de looptijd van de zes actieplannen beëindigd. Aanvankelijk verliepen actie jaren gelijklopend met schooljaren. In 2012 werd, ondermeer in het kader van de invoering van de nieuwe beleids- en beheercyclus beslist om vanaf 2014 opnieuw te werken met kalenderjaren. Het GPP 2007-2013 en het JAP 2012-2013 werden verlengd tot eind 2013.

Per WMD-doelstelling wordt aangegeven hoeveel WMD-taakstellingen werden gerealiseerd. Een aantal taakstellingen werden ook afgelast, wegens niet meer relevant. Een aantal andere werden overgedragen naar het huidige WMD-GPP 2014-2019 en ingeschreven in het WMD-JAP 2014.

Volgende documenten zijn toegevoegd aan dit verslag :

- grafieken
- overzicht van alle gerealiseerde WMD-taakstellingen met bijhorend budget;
- overzicht van WMD-taakstellingen die werden afgevoerd;
- overzicht van WMD-taakstellingen die werden overgedragen naar het volgende actieplan.

De WMD-doelstellingen werden geformuleerd als open doelstellingen, die als kapstok konden dienen voor alle mogelijke acties die konden bijdragen tot de realisatie ervan. Er werd voor deze benadering gekozen omdat heel wat WMD-taakstellingen nog niet gekend waren bij het opstellen van het GPP 2007-2013.

Algemene gegevens voor het GPP 2007-2013 - onderwijs

WMD-taakstellingen	Aantal	%
afgewerkt	241	76.5 %
afgelast	30	9.5 %
Overgedragen	44	14 %

Voor de realisatie van de 241 WMD-taakstellingen was een budget nodig van 7.303.109 EUR.

Andere algemene gegevens vindt u in bijgesloten document (statistiek)

conclusies per WMD-doelstelling

A01- Alle provinciale gebouwen moeten een voldoende hoog niveau inzake algemene veiligheid en comfort bieden (toegankelijkheid, werkomgeving,...).

De WMD-taakstellingen zijn zeer divers. U treft ze aan in het overzicht.

Binnen deze doelstelling werden bv alle asbestinventarissen geactualiseerd.

Ook de renovatie van een drietal werkplaatsen voor de opleiding lassen is opgenomen.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	19	12	2	2	6	2	43	781.245
afgelast	1	1	0	0	1	1	4	-
overgedragen	1	2	2	1	3	2	11	-
subtotaal	21	15	4	3	10	5	58	

A02 - Alle provinciale gebouwen moeten voldoen aan de wettelijke eisen inzake brandveiligheid en aan de specifieke eisen van de bevoegde brandweer. Bij aankoop van gebouwen zullen acquisitieaudits worden uitgevoerd om de wettelijke voorschriften af te toetsen.

Een zevental projecten, waarvan zes betrekking hebben op brandbeveiligingswerken, werden gerealiseerd. Dit is positief, maar er zijn nog heel wat initiatieven te nemen om het patrimonium conform te maken aan de geldende wetgeving en de eisen van de brandweer. Brandbeveiligingswerken zijn ook altijd duur, waardoor de budgetten niet zomaar beschikbaar zijn.

Daarom werd deze doelstelling opnieuw opgenomen in het GPP 2014-2019.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	3	1	2	0	1	0	7	786.085
afgelast	2	1	0	0	0	0	3	-
overgedragen	0	2	1	0	2	0	5	-
subtotaal	5	4	3	0	3	0	15	-

A03 - De technische installaties zijn conform aan de wettelijke bepalingen en relevante normen; dit wordt opgevolgd via inspecties, keuringen en metingen en een programma inzake onderhoud.

Een viertal projecten werden gerealiseerd, 2 met betrekking tot de opslag van lasgassen en in 2 gevallen werd de elektrische installatie gerenoveerd.

Op basis van de wettelijk verplichte keuringen gebeuren er frequent renovaties aan technische installaties door dienst patrimonium. In het volgende GPP zal getracht worden om ook deze te vermelden onder de daarvoor voorziene doelstelling. Conforme technische installaties zijn immers belangrijk voor brandveiligheid en de veiligheid van het personeel en de leerlingen.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	3	1	0	0	0	0	4	91.760
afgelast	1	0	0	0	0	0	1	-
overgedragen	1	0	0	0	0	0	1	-
subtotaal	5	1	0	0	0	0	6	-

A04 - Collectieve beschermingen worden toegepast om schadelijke stoffen en dampen te verwijderen. De goede werking ervan wordt opgevolgd via metingen.

Collectieve beveiligingen zijn een wettelijke verplichting en moeten toegepast worden conform de algemene preventiebeginselen. Vooral lasrook, houtstof en solventen zijn schadelijke pollutanten. Het bewaken van de grenswaarden gebeurt via metingen door het eigen PCM.

Het is belangrijk dat er goede afzuigingen zijn om de grenswaarden niet te overschrijden. Er werden meerdere projecten afgewerkt. Het inrichten van een voorbereidingzone in de afdeling carrosserie van het PTI Zottegem, de uitbreiding van de stofafzuiging houtbewerking in het PTI te Eeklo en het vernieuwen van de stofafzuiging in de afdelingen houtbewerking en lassen van het PTI Hamme waren belangrijke projecten, nodig om een gezonde werkomgeving voor de werknemers en leerlingen te garanderen.

Er zijn evenwel nog een aantal belangrijke projecten die moeten gerealiseerd worden gedurende de looptijd van het huidige GPP 2014-2019.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	11	4	0	1	2	2	20	435.080
afgelast	0	0	0	0	0	0	0	-
overgedragen	0	0	0	0	1	0	1	-
subtotaal	11	4	0	1	3	2	21	-

A05 - Arbeidsmiddelen (machines, toestellen,...) zijn conform aan de wettelijke bepalingen. Werkposten worden uitgerust met aangepast meubilair en hulpmiddelen om het werk op een veilige en ergonomisch verantwoorde manier uit te voeren.

Conforme arbeidsmiddelen zijn zeer belangrijk voor nijverheidsscholen. In totaal werden 24 WMD-taakstellingen gerealiseerd van zeer diverse aard (cfr overzicht).

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	2	3	6	7	3	3	24	192.493
afgelast	0	0	0	0	0	0	0	-
overgedragen	0	0	1	0	1	0	2	-
subtotaal	2	3	7	7	4	3	26	-

A06 - De risico's en milieuaspecten die ontstaan bij het uitvoeren van activiteiten evenals de toe te passen corrigerende en preventieve maatregelen worden in kaart gebracht via (participatieve) risicoanalyse. De noodzakelijke basisinformatie (inventarissen machines, producten,...) moet beschikbaar zijn en actueel worden gehouden. Ook risico's ten aanzien van contractors worden beheerst. Voedselveiligheid wordt gegarandeerd via toepassing van de regels inzake HACCP.

Risicoanalyses vormen de hoeksteen van het preventiebeleid. De doelstelling was om voor alle activiteiten de risico's en preventiemaatregelen in kaart te brengen. Het project is goed gevorderd, maar niet afgerond. Voor heel wat taakstellingen zijn externe consultants ingeschakeld als facilitator bij de participatieve risicoanalyses.

De uitvoering van een aantal risicoanalyses is overgedragen naar het GPP 2014-2019.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	8	5	1	5	2	2	23	119.932
afgelast	0	1	0	2	1	0	4	-
overgedragen	0	0	0	0	4	1	5	-
subtotaal	8	6	1	7	7	3	32	-

A07 -Restrisico's die een gevaar inhouden voor de veiligheid of de gezondheid van werknemers, leerlingen, cursisten worden beheerst via het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Gedurende het GPP werd een eerste raamcontract gerealiseerd voor de aankoop van persoonlijke beschermingsmiddelen voor personeel en leerlingen. Dit biedt meerdere voordelen, met name geen afzonderlijke adviezen meer door de idpbw en een geschikt keuzepallet voor de gebruikers. Hiertoe werd een pbm-matrix gemaakt.

Het vermelde project betrof de aankoop van otoplastieken voor één school. Inmiddels zijn otoplastieken ook beschikbaar via het raamcontact.

De kosten van het recurrent beleid (jaarlijkse aankopen pbm) werden niet in kaart gebracht.

In de loop van het GPP werd ook een softwarepakket op maat gemaakt voor de bestelling van de pbm's. Dit pakket wordt pas dit jaar operationeel. Middels deze toepassing zullen de aankopen/kosten thans gemakkelijker in kaart kunnen gebracht worden.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	0	1	0	0	0	0	1	2600
afgelast	0	0	0	0	0	0	0	-

overgedragen	0	0	0	0	0	0	0	-
subtotaal	0	1	0	0	0	0	1	-

A08 -De vereiste informatie en/of instructie en/of vorming is beschikbaar zodat uitvoerders rekening kunnen houden met de welzijnsrisico's en de milieuaspecten verbonden aan hun taken.

De werknemers en leerlingen/cursisten informeren, instrueren en vormen is een opdracht die nooit eindigt. Er zijn meerdere terugkomende vormingen, bijvoorbeeld m.b.t. eerste hulp, het aanpakken van brand, het weken aan elektrische installaties,...

Concrete instructies om op een veilige manier arbeidsmiddelen te bedienen spelen een belangrijke rol in het voorkomen van arbeidsongevallen. Er werden heel wat instructiekaarten ontwikkeld en herwerkt.

Ook in het volgende GPP 2014-2019 zal gewerkt worden aan betrokkenheid op het vlak van WMD.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	14	8	7	10	6	2	47	14.539
afgelast	2	0	1	1	1	0	5	-
overgedragen	0	3	1	2	1	0	7	-
subtotaal	16	11	9	13	8	2	59	-

A09 - Iedere provinciale locatie beschikt over een operationeel noodplan om gepast te kunnen reageren op alle mogelijke noodsituaties. Per locatie is er een interventiedossier voor de brandweer beschikbaar.

Op het vlak van infrastructuur was de belangrijkste actie de vernieuwing van de gasafsluiters voor het PTI te Eeklo.

Meerdere scholen deden een update van hun intern noodplan om het af te stemmen op het generiek noodplan opgesteld door de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	3	3	0	1	2	1	10	18.130
afgelast	1	0	0	0	1	0	2	-
overgedragen	1	0	0	1	0	0	2	-
subtotaal	5	3	0	2	3	1	14	-

A10 - Grensoverschrijdend gedrag wordt niet getolereerd. Werknemers en leerlingen worden hiervan bewust gemaakt. Werknemers en leerlingen die toch het slachtoffer worden van grensoverschrijdend gedrag worden op een passende manier ondersteund.

Er is aandacht voor de psychosociale belasting van de werknemers.

In het PI Heysndaele werd omwille van de toename van het grensoverschrijdend gedrag van de emotioneel en karaktergestoorde leerlingen geïnvesteerd in een systeem voor beloning/bestrafing van de leerlingen. De school ontwikkelde een uniform sanctiebeleid. Verder werd een NaZorgteam samengesteld en opgeleid om collega's te helpen met het verwerken van traumatische gebeurtenissen.

Verder werd met de schooldirecties vergaderd omtrent agressie en werd een proefproject opgestart in 3 scholen met een intervisie met de preventieadviseurs psychosociale aspecten rond verbale agressie door leerlingen.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	5	0	0	1	1	1	8	171.470
afgelast	0	0	0	0	0	0	0	-
overgedragen	0	0	0	0	0	0	0	-
subtotaal	5	0	0	1	1	1	8	-

A11 - Bij renovatie en nieuwbouwprojecten is er ruime aandacht voor aspecten van duurzaam bouwen (bouwmaterialen, FSC-hout, isolatie, energiesparende technieken, gebruik van hemelwater voor laagwaardige toepassingen, milieuvriendelijke verven,,,))

Er werden vier projecten gerealiseerd inzake duurzaam bouwen. Twee dakrenovaties en twee gedeeltelijke vervangingen van buitenschrijnwerk met isolerende beglazing.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	0	1	1	0	0	2	4	1.705.988
afgelast	0	0	0	0	0	0	0	-
overgedragen	0	1	0	0	0	2	3	-
subtotaal	0	2	1	0	0	4	7	-

A12 - Het provinciebestuur beperkt de milieu-impact van zijn activiteiten (opslag, emissies, lozingen, afvalstoffen). Zowel uit milieuzorg als om economische redenen zijn rationeel gebruik van grondstoffen, water en energie belangrijke parameters binnen de dagelijkse werking van de provinciale diensten. Het provinciebestuur houdt daarbij minstens rekening met de wettelijke voorschriften. Voor alle activiteiten is er een geldige milieuvergunning.

Zeer divers pakket aan WMD-taakstellingen (cfr overzicht).

De grootste budgetten van :

- de scheiding van het rioleringsstelsel in het PTI te Eeklo;
- de implementatie van de maatregelen van de energieaudit in het PTI te Ninove
- de installatie van een KWZI in Heysndaele
- de vernieuwing van de sturing van de verwarming op de Campus Henleykaai.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
--------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------	--------------

afgewerkt	17	6	3	1	4	1	32	1.510.351
afgelast	5	0	0	2	1	2	10	-
overgedragen	0	1	0	0	3	3	7	-
subtotaal	22	7	3	3	8	6	49	-

A13 - Aandacht voor duurzaamheid is een belangrijke pijler van het beleid. Inzake mobiliteit stimuleert het provinciebestuur zijn werknemers, leerlingen, cursisten om gebruik te maken van het openbaar vervoer; fietsen van en naar het werk wordt sterk aangemoedigd.

In het PTI te Zottegem werd een fietspooling opgestart, met fietsrouteplan. Tevens werden een aantal 2de handsfietsen hersteld voor korte verplaatsingen met de leerlingen. Deze acties vereisten geen budget.

Het budget was vereist voor het recurrent beleid (fietsvergoedingen en vergoedingen voor de abonnementen voor het openbaar vervoer).

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	5	2	2	2	2	2	15	1.473.396
afgelast	0	0	0	0	0	0	0	-
overgedragen	0	0	0	0	0	0	0	-
subtotaal	5							-

A14 - Het WMD-zorgsysteem wordt als middel gebruikt om WMD op een structurele manier te integreren in de normale werking.

Er werd slechts een beperkte actie gevoerd onder deze doelstelling. Dit betekent niet dat het WMD-zorgsysteem niet verder geïmplementeerd werd op de werkvloer.

Heel wat scholen hebben rollen (preventiemedewerker, afvalverantwoordelijke, lokale energicoördinator,...) toegekend aan personeel om de werking te helpen verankeren op de werkvloer.

Heel wat procedures, nodig voor het beheersen van de werkzaamheden, worden concreet toegepast op de werkvloer. Het intern auditeren wordt niet toegepast (tijdsgebrek idpbw). Ook de managementreview/directiebeoordeling wordt niet toegepast op de locaties. In het huidige GPP 2014-2019 is voorzien dat de idpbw meer beheersinformatie zal aanleveren aan de directeurs.

Status	JAP 2007-2008	JAP 2008-2009	JAP 2009-2010	JAP 2010-2011	JAP 2011-2012	JAP 2012-2013	Totaal	Budget (EUR)
afgewerkt	0	1	0	0	0	0	0	0
afgelast	0	1	0	0	0	0	1	-
overgedragen	0	0	0	0	0	0	0	-
subtotaal								

Algemene conclusie :

Een geslaagd GPP 2007-2013, waarbij er heel wat acties werden gevoerd ter verbetering op het vlak van welzijn en milieu.

Werken aan het welzijn van de werknemers en de zorg voor het leefmilieu vereisen een continue inspanning. Ook de wetgeving wijzigt regelmatig wat vaak input geeft voor nieuwe initiatieven.

Er is nog verbeterpotentieel , zowel op het vlak van infrastructuur, organisatie als mensgerichte initiatieven. Hier zal werk van gemaakt worden in het huidige GPP 2014-2019.

De provincieraad wordt gevraagd om kennis te nemen van de evaluatie van de wmd-actieplannen met betrekking tot het provinciaal onderwijs binnen het GPP 2007-2013.

Gent, 13 maart 2014

namens de Deputatie:

de provinciegriffier,
(get.) Albert De Smet

de bevoegde gedeputeerde,
(get.) Peter Hertog